СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLI. Ч. 136. Джерзи Сіті, Н. Дж., середа, 14 червня 1933.

VOL. XLI. No. 136. Jersey City, N. J., Wednesday, June 14, 1933. THREE CENTS.

КЛОПОТИ РУЗВЕЛТА З КОНҐРЕСОМ

ВАШИНҐТОН. — Президент Рузвелт заявив представникам сенату й палати послів, що він не піде на ніякі дальші уступки в справі побільшення скорочених ветеранських допомог. Якщо конґрес поробить зміни, то такого законопроєкту президент не підпише, а це тому, що такі зміни розбивають економічну програму президента.

Рузвелт заповів, що як конґрес буде далі обстоювати свої домагання, то він звернеться через радіо до населення і вияснить, які перешкоди конґрес йому ставить.

НАДІЮТЬСЯ ПРЕДЛОЖЕННЯ У СПРАВІ ДОВГІВ.

ВАШИНҐТОН. — Уряд сподівається одержати кождої хвили з Лондону пропозицію в справі дальшої сплати довгів. Наступна довжна рата припадає для Анґлії в дні 15 червня.

НЕ ТРЕБА ДИКТАТУРИ.

КЕНТОН (Ню Йорк). — На закінченню шкільного року в „Сейнт Лоренс Юніверзіти" говорив Оґден Мілс, бувший секретар скарбу, проти федеральної контролі бизнесу. Казав, що така контроля над тисячами дрібних бизнесів була би нестерпуча. Наш край, говорив Мілс, є побудований на репрезентативній засаді, на льокальній відповідальности і контролі. Федеральна контроля являється невідповідною для Американців. Це є диктатура, якої Американець не зносить. І тому так бунтується проти 18 поправки, бо прогибіція принесла з собою завелике вмішування в життя і бизнес з боку федеральної влади.

ЧОГО ТРЕБА ДЛЯ УСПІХУ.

КЕНТОН. — Надаючи Голови Шумахерови, бейзболовому грачеви, титул „Бечелор оф Саєнс", президент „Сейнт Лоренс Юніверзіти" підкреслив, що Шумахер лучить у собі три прикмети' інтелект, серце і мязи. А саме ті ціхи рішають про успіх у житті.

СЕРЕДНЯ КЛЯСА ПРИХОДИТЬ ДО СЛОВА.

РАЧЕСТЕР (Ню Йорк). — Суддя Семюел Сібурі з Ню Йорку говорив у „Юніверзіти оф Рачестер" про промислову демократію. Він казав, що президент Рузвелт пропаґує новий американський федералізм, промислову демократію, в якій рішатиме в першу чергу середня кляса, а далі капітал і праця. Промисл мусить бути контрольований на демократичний лад, щоби в той спосіб краще охоронити інтереси продуцентів і консументів. Не можна допускати до того, щоби промисл і торговля підносилися до висот на те, щоби потім наступали роки крайньої нужди. Щоби це не сталося, треба інтеліґентних провідників. Вашинґтон, говорив Сібурі, шукає таких провідників і знаходить їх у середній клясі.

ДОБИРАЄ СОБІ РОЗУМНИХ ЛЮДЕЙ.

ПОКІПСІ (Ню Йорк). — Мек Крекен, президент „Вазар Каледж", дає признання президентови Рузвелтови за те, що він добирає собі розумних людей і з ними радиться, як розвязувати важні проблеми.

СМЕРТЬ ВІД ГРОМУ.

НЮ ЙОРК. — Два чоловіки, вертаючися з пікніку, сховалися перед дощем під велике дерево, в яке вдарив грім. Обидва згинули на місці.

ШКІЛЬНІ ДІТИ СТРАЙКУЮТЬ.

НЮ РОШЕЛ (Ню Йорк).—В „Коломбос Скул" застрайкували понад 100 дітей, бо місто замикає через ощадність осьму й девяту клясу.

ДАЛІ АТАКУЮТЬ ҐОВА.

ВАШИНҐТОН. — Сенатор Ванденберґ далі атакує промови Люї Ґова, секретаря президента Рузвелта. Він каже, що Ґов, хоч побирає за свої промови радіом по $100 за мінуту говорення, робить у промовах багато помилок. Між іншим побаламутив, коли пояснював видачу державних бондів, призначених на позички для задовжених власників домів.

ПРОТИ РЕКЕТІРСТВА.

ВАШИНҐТОН. — Сенат зарядить негайні доходження в справі рекетірства. Розслїджуватимуть це в першу чергу в таких містах: Ню Йорк, Дітройт і Шікаґо.

ГОЛЯРІ НА СТРАЙКУ.

ЕЛИЗАБЕТ (Ню Джерзи). — Застрайкували понад 200 голярів. Страйкери домагаються кращих умовин праці.

СОТКИ ТИСЯЧ ВИТАЮТЬ ЛЕТУНІВ.

ГАВАНА. — На Кубі велике свято. В столиці кількасот тисяч людей витали еспанських летунів, капітана Маріяна Барберана й поручника Хоакіна Коляра, котрі перелетіли Атлянтийський океан. Летуни вилетіли з Севілі в Еспанії, а висіли на землі острова Куба. Товпа витала летунів з таким ентузіязмом, що їм неможливо було навіть говорити, бо їх голосу не було би чути. Ціле місто було святочно прибране, а склепи позамикані.

АНҐЛІЙСЬКІ ТЕНКИ ДЛЯ ПОЛЬЩІ.

Лондонська ґазета „Дейли Експрес" подає сензаційну вістку, що в останніх місяцях з анґлійської пристані Гул вийшли до Польщі транспорти военних тенків найновішого типу. Тенки були перевезені польськими пароплавами „Люблін" і „Львів" і були реєстровані як звичайний товар.

Недавно відплив з Аґлії пароплав „Люблін" з двома тенками, що були зареєстровані як хліборобські машини. Передтим відплив пароплав „Львів" з девятьма тенками. Транспорт іде наперед до Данціґу, а звідтам через польський коридор до Варшави.

Посилки йдуть з відомої анґлійської фабрики зброї Армстронґ-Вікерс у забитих скринях без ніякої назви. Ціла околиця біля фабрик знає, що в фабриках роблять тенки для Польщі і випробовують їх навіть досвіта на дорогах.

НАПАД НА ПОЛІЦІЮ.

Нічю з 12. на 13. травня ц. р. вбито в Сокалі поліційного аґента, Яна Соляржа, біля монастиря оо. Бернадинів. Сліди вбивників завели слідчу поліцію до одного бараку, що знаходиться при дорозі зі Сокаля до двірця по правій стороні біля водної вежі. Коли поліція знайшлася близько бараку, посипалися з нього револьверові стріли, наслідком чого поліцай Хлєстара був ранений у ногу. У відповідь на те почалася правильна облога. З обох сторін не вгавала стрілянина. Обложені, муляр Ваплярк і його товариш Баєк (оба Поляки), не хотіли віддатися в руки поліції. Вкінці барак підпалено, який згорів до тла. Муляр Ваплярк застрілився своїм револьвером, а його товариш Баєк віддався в руки поліції. В часі стрілянини ранено одну цивільну особу. Наслідком тієї історії потерпіли найбільше ті, що хотіли дістатися до раннього поїзду, який відїжджав до Львова. Мусіли вертатися додому.

СТОЛІТНІ СТАРЦІ.

Рекорд між старцями довготою свого життя здобув Анґлієць Тома Керн. Він жив 207 літ! Багато столітніх старців можна стрінути між Шотляндцями: в Ґлезґові жив якийсь Мунґо 185 літ. Один анґлійський селянин, Тома Пар, дожив 152 роки. Льотаринський хірурґ Політмен, як 140-літній старець, оперував на рака свою дружину. Слід теж згадати, що був він налоговий пяниця. Також не дуже то гігієнічне життя вів французький хірурґ Еспаґао, але дожив до 120 року життя. А один Шотляндець, теж налоговий пияк, прожив 120 років життя. На його гробі написали: „Тут спочиває пяниця Бравн. Смерть перемогла його одного дня, коли виїмково був тверезий." Врешті слід теж згадати про одного анґлійського селянина, який помер у 160 році життя, лишаючи дружину і численне потомство. Найстарша „дитина" мала тоді 103 роки, наймолодша — 19 років.

ЛЬВІВСЬКІ ВЛОМНИКИ НА СЕЛІ.

До громадського уряду в Рєманові, пов. Бібрка, загостили в ночі злодії, мабуть зі Львова, і розбивши огнетревалу касу, забрали 130 зол.

ВИДУРЮЮТЬ ПІДПИСИ НА ДЕКЛЯРАЦІЯХ ЗА ПОЛЬСЬКУ ШКОЛУ.

Рух по селах Станиславівщини великий, хоч уже минув квітень. По селах увихаються ріжні типи й обіцюють 5—15 зол. за одну декларацію. Тереном такої „плебісцитової" роботи з „рускім людкем" є громади: Межигірці, Медуха, Кремидів, Лани, Дубівці, Криліс, Підгороддя, Четверки.

ГРАБУНКОВЕ ВБИВСТВО В ПЕРЕМИШЛІ.

До мешкання Хаї Пфеферової, 68-літньої власнички трафіки в Перемишлі, увійшов в білий день її 25-літній сестрінок, Лейзор Бляксберґ, і, не заставши більше нікого вдома, убив її кількома ударами ножа в карк. Опісля порозбивав усі замки в мешканні та склепі і загарбав більшу ґотівку та біжутерію. Тікаючи окровавлений, зустрівся з одною сусідкою, що йшла до склепу Пфеферової, яка заалярмувала поліцію. Тимчасом Бляксберґ побіг за місто і зайшов аж до села Сосниці, де всів до потягу, що їхав до Ярослава. Однак тут уже знали на основі телеґрафічного повідомлення про його злочин і на двірці в Ярославі арештував його поліцай. Злочинця відставили назад до Перемишля, де він стане перед наглим судом.

ПРИЗНАВСЯ ДО ВБИВСТВА.

Вбивник своєї тітки, Лейзор Блексберґ у Перемишлі, признався перед слідчим суддею до злочину. Він у суботу ждав перед домом Пфеферової, поки її чоловік і син не пішли до божниці. Щойно тоді ввійшов у хату та зажадав від тітки, щоби позичила йому грошей. Коли вона відповіла, що не дасть йому грошей, бо він бандит, вдарив її залізною штабою, а потім іще пробив кілька разів ножем. Добре того не тямить, бо був схвильований. Потім вложив голову у ведро води та зараз пішов додому і переодягнувся. Хотів поїхати до Ярослава, побавитися там яких два дні, а потім покінчити самогубством. У Ярославі його арештували.

ГРАБУНКОВЕ ВБИВСТВО.

На робітника В. Петруняка, що вертався з Мостиськ до Хоросниці, напали кілька людей, побили його по голові та перерізали йому горло, наслідком чого він погиб на місці. Опісля зрабували йому 150 зол. і втікли. Поліція арештувала під замітом цього злочину Паньковського, війтового брата з Хоросниці, і Каспришина з тогож села, на яких знайшли сліди крови. Стануть перед наглим судом у Перемишлі.

ЗА ГРАБІЖ.

Суд присяглих у Перемишлі розглядав справу селян, 19-літнього Степана Максимова, 18-літнього Йосифа Дзендзюри, 18-літнього Йосифа Янчишина й А. Бандури, обвинувачених у грабіжницькому злочині, доконаному на 80-літній Вигнанцевій з Посади Новоміської (пов. Добромиль). На основі вердикту присяглих засудили Максимова та Дзендзюру на кару по 3 роки тюрми з утратою громадянських прав через пять літ, Янчишина на 5 літ із утратою прав через 8 літ.

ВТОНУВ СОВІТСЬКИЙ КОРАБЕЛЬ.

Криголом „Красін", висланий на ратунок кораблеви „Руслан", що недалеко Шпіцберґу опинився серед буревію, знайшов на місці катастрофи лише пливаючі останки корабля. „Руслан" утонув разом з цілою залогою, крім трох моряків, яких удалося вратувати норвезькому кораблеви.

ПОВІСИВСЯ ДИРЕКТОР БАНКУ.

У Ворохті повісився директор Християнського Банку Дисконтового в Підгайцях, Михайло Децковський. Він лікувався у Ворохті й тут одержав вістку, що жінка, з якою він жив у сепарації, при помочі любовника сфальшувала чек на 3,000 зол. та взяла з банку гроші. ПКО (Польська Каса Ощадности) не хотіла того чека, як сфальшованого, приняти, тому банк потерпів шкоду. Децковського це так пригнобило, що він повісився на дереві.

ЗАГАДОЧНА СМЕРТЬ МОЛОДОЇ ЖІНКИ.

В лісі біля Старого Села, пов. Бібрка, знайшли при кінці березня ц. р. тіло молодої жінки, що виставало зпід снігу. Була вбрана тільки в спідницю та светер, а інші части вбрання лежали розкинені оподалік. Повідомлена поліція ствердила, що перед десятьма днями на стації в Ходорові якийсь пасажир питав за жінкою, що їхала з ним зі Львова і, висівши незамітно з потягу, пропала без сліду. Дальше доходження викрило, що тим пасажиром був Ізраїль Шляґ із Чорткова, якого арештовано. Під його опікою відбувала подорож із Чорткова 29-літня Олена Кондратова, жінка міщанина, мати двох дітей, щоби піддатись у Львові операції, незгідній з карним параґрафом. Шляґ завів її до гінекольоґа, д-ра Юлія Швіґера, при вул. Собеського 9, і той виконав на ній операцію. Після двох чи трох днів Кондратова мала вибратися під опікою Шляґа додому. Що з нею дальше сталося і чому вона згинула в лісі під Старим Селом, може вияснить судове слідство. Покищо слідчий суддя в Бібрці наказав арештувати д-ра Юлія Швіґера і відставити до бобрецького слідчого арешту. Дотеперішні доходження вказують на те, що Кондратова вмерла у Львові наслідком операції, після чого вивезено її саньми до ліса. Щоби змилити слідчі орґани, Шляґ зааранжував з одною Жидівкою комедію в потязі, нібито Кондратова, вертаючись додому, висіла з потягу і в лісі хтось її вбив.

ДВА РОКИ ЗА ВБИВСТВО.

Перед військовим судом у Варшаві відбулася розправа проти майора Ставінського, який застрілив у нічному ресторані інжиніра-аґронома Янковського, посперечавшися з ним за дансерку. Ставінського засуджено на два роки вязниці з зачисленням слідчого арешту.

ФАЛЬШИВІ ОДНОЗЛОТІВКИ.

У Львові появилася в обігу велика скількість фальшивих однозлотівок. Вони зроблені з чистого ніклю і так удатно, що тяжко їх розпізнати при допомозі маґнесової проби.

ВІДБУЛОСЯ ВЕЛИЧАВЕ СВЯТО МОЛОДІ „РІДНОЇ ШКОЛИ"

В ПОХОДІ БРАЛИ УЧАСТЬ 2,000 ДІТЕЙ. ВСІХ УЧАСНИКІВ СВЯТА БУЛО ПОНАД ДЕСЯТЬ ТИСЯЧ.

ЛЬВІВ (Західня Україна). — Свята української молоді „Рідної Школи" вже стали традиційними. Кождого року населення Львова чекає на них з нетерплячкою, щоб разом з молодю взяти участь у святі української школи. Цього року свято випало надзвичайно врочисто. В поході шкільної молоді та захоронок брали участь понад 2,000 дітей, переважно зі Львова та його околиць.

На площі Сокола Батька зібралося було понад 10,000 народу, який приглядався походови та чудовим ґімнастичним вправам шкільної молоді. Серед численних представників від ріжних українських орґанізацій та інституцій були також представники з Буковини, Закарпаття, з Волині та з Канади. Отже на цьому святі були представлені всі українські землі, що знаходяться поза большевицькою окупацією.

Цілість свята зробила велике враження на всіх і показала, яку велику роботу переводить „Рідна Школа" серед української молоді, не зважаючи на дуже тяжкі й несприятливі умовини для її праці. Без огляду на всі переслідування польського окупанта й перешкоди, „Рідна Школа" все більше зеднує біля себе симпатії українського загалу за свою національно-потріотичну й наукову працю.

Український нарід під Польщею все більше переконується, яку велику ролю для національного виховання його молоді відограє „Рідна Школа", а тому чимраз активніше старається підтримувати її, як вписами своїх дітей до „Рідної Школи" так і матеріяльною та моральною допомогою. „Рідна Школа" на це вповні заслугує, бо стоїть на висоті свого завдання.

МОСКВА ЗНОВУ НИЩИТЬ УКРАЇНСЬКІ ШКОЛИ.

БЕРЛІН (Німеччина). — З радянщини одержано відомости, що відпоручник Сталіна на Україні, Постишев, який тепер уперто бореться з українським сепаратизмом, виступив проти дальшої українізації шкіл на Україні. Він заявляє, що Москалів, Жидів та інших народностей на Україні не повинно примушуватися до вивчення української мови. Для них вистарчить і російська школа. На думку диктатора з Москви, все українське населення обовязане знати московську мову, щоб розуміти ріжних неукраїнських адміністраторів, яких Москва посилає на Україну та призначує з ріжних зайдів.

АМЕРИКАНСЬКА ДЕЛЄҐАЦІЯ НЕ МАЄ СИЛИ НА КОНФЕРЕНЦІЇ.

ЛОНДОН (Анґлія). — В програмі лондонської конференції нема питання міжнародніх боргів та репарацій. Дехто сподівався, що це питання лишиться так, як його вирішила льозанська конференція й воно не буде предметом нарад у Лондоні. Та несподівано для багатьох, а особливо для делєґації Злучених Держав, Мек Донелд відкриваючи своєю промовою конференцію, як її голова, заявив рішучо, що питання міжнародніх боргів і репарацій має стати предметом нарад конференції.

Мек Донелд підкреслив, що без рішення цього питання годі сподіватися економічного відродження цілого світа. Делєґація Злучених Держав не почувається в силі спинити бажання обговорити й рішити це питання на конференції. Взагалі помічено, що Злучені Держави будуть мати проти себе опозицію більшости держав, а передовсім великих.

БОЛЬШЕВИКИ ВИВОЗЯТЬ ПОЖИВУ ЗА КОРДОН, КОЛИ СВОЄ НАСЕЛЕННЯ ГОЛОДУЄ.

ЛОНДОН (Анґлія). — Українське Бюро повідомляє, що анґлійські часописи подають, що радянська влада виладувала, не зважаючи на заборону на довіз до Анґлії, в лондонському доці 750 тон сибірського масла, 40 тон бекону й 25 тон чистого срібла. Радянське масло продають дешевше від австралійського чи новозеляндського.

Отже цим стверджено, що Москва вивозить за кордон засоби поживи в тім часі, коли власне населення вимирає з голоду.

МАТЕРН ЛЕТИТЬ ДО АЛЯСКИ.

МОСКВА (СССР). — Американський летун Матерн, який дуже стомлений довгим летом, пустився з Хабаровська в найнебезпечніший перелет з Сибіру до Аляски. Він думає перелетіти великі простори відкритого моря, де дуже мало блукає переважно рибальських пароплавів, тому вразі якогось нещастя годі сподіватися ратунку.

АЗАНА ЗНОВУ ПРЕМІЄРОМ ЕСПАНІЇ.

МАДРИД (Еспанія). — Президент Замора був змушений знову доручити Азані сформувати уряд, після того, як заходи інших кандидатів на премієра не дали ніяких наслідків. Азана знову має радикально-соціялістично-републиканський кабінет. Сподіваються, що тепер він буде ще з більшою рішучістю проводити свої заходи проти римо-католицької церкви, не зважаючи на протести Риму й опозицію президента републики, Замори.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 110 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Ситі і Загряницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.
За кожду зміну адреси платится 10 центів.
Тел. „Свободи": Mongomery 5-0498. Тел. У. Н. Союза: Montgomery 5-1858.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ПАКТ ЧОТИРОХ ДЕРЖАВ

Переговори у справах економічних зачинаються на міжнародній арені в хвилі, коли закінчено переговори політичні. У всесвітню історію втягнено новий акт, мировий трактат чотирох держав: Великої Британії, Франції, Італії й Німеччини.

Оті держави-великани погодилися, що не будуть воювати на протязі найближчих 10 років. Це не є маловажна справа, коли два ворожі европейські табори, а це Англія і Франція з одного боку, й Італія та Німеччина з другого, обєдналися. Бо в останніх часах доходило до того, що з тими двома таборами стоїть Европа на передодні такої світової заверухи, яка зачалася в 1914 р.

Тому ті події матимуть без сумніву великий вплив на міжнародню політику. Вони до певної міри заважать і на тих землях, на яких жиє український нарід під займанщинами, а зокрема на тих землях, які є під Польщею.

До цього пакту не було би так скоро прийшло, якби Англія і Франція не боялися зближення Німеччини з Італією, точніше: німецьких і італійських фашистів, Гітлєра й Мусолінія. Англія і Франція раді би задержати такий територіяльний стан, який є тепер, а який опертий на Верзайськім договорі. Але з того стану незадоволена в першу чергу Німеччина. Крім того й Мусоліні є теж за ревізію Верзайського договору. Така розбіжність у поглядах означає у міжнароднім розумінні міждержавне напруження, а в дальшім тягу: воєнний розрахунок.

Отсю нову війну новозаключений пакт відсуває принаймні на 10 років. В тім часі оті чотири держави-великани будуть намагатися полагоджувати ріжні конфлікти мирним шляхом. Між іншим будуть пробувати при помочі Ліґи Націй перевести і деяку ревізію Верзайського договору. Про це ясно не говориться, але всі добре знають, що саме та справа була найбільшою перешкодою при заключуванню отсього договору. І всі тепер розуміють, що теоретично оті держави, а між ними і Франція, дали тиху згоду на того роду евентуальну ревізію.

Сила й значіння отсього нового договору будуть залежати від того, чи ті держави зможуть вирішувати територіяльні несправедливости мирним шляхом. Не зможуть — тоді по 10 роках світ опиниться перед ще більшим напруженням, ніж було досі, а разом з тим перед вибухом нової світової війни. Так, як справи стоять тепер, треба таки надіятися того останнього.

ЗАХОДЯТЬСЯ БІЛЯ ЛІКВІДАЦІЇ НАСЛІДКІВ ВІЙНИ

В Лондоні розпочала свої наради міжнародня економічна конференція. Причини, що привели до її скликання, мають свої глибокі коріні в наслідках Великої Війни. Так званий Верзайський мир не приніс мира на землі. Він лише припинив збройну війну на европейських боевищах, але разом з тим започаткував нову, також уперту й жорстоку, економічну та дипльоматичну війну. Зпочатку в цю війну були втягнені лише дві ґрупи держав, а саме: тих держав, що програли війну на полях бою, й тих, що виграли цю війну.

Переможені держави й держави, що вважали себе покривдженими Верзайським миром, повели дипльоматчну та економічну війну проти цього мира, а держави переможці та ті держави, які вважали корисним для себе цей мир, з другої сторони всякими способами боролися за збереження цього мира. Дипльоматична війна привела до небувало великого зброєння ріжних держав, до зброєння, яке зруйнувало буджети багатьох держав і накладало на їх горожан величезні податки. Економічна війна привела до того, що майже всі держави відгородилися від інших держав міцними мурами, які майже вбили міжнародню торговлю.

З упадком міжнародньої торговлі прийшло до того, що одні держави почали душитися від перепродукції ріжних фабрикатів та від лишків сирівців, а другі держави почали голодувати на фабрикати та на недостачу сирівців. Отсе все разом привело до того, що тепер у цілому цивілізованому світі є більш як трицять міліонів зареєстрованих безробітних в ріжних індустріях. А коли до того ще додати незареєстрованих безробітних в індустріях, а також безробітних у хліборобстві, отой безземельний пролєтаріят, то картина безробіття стане кілька разів грізнішою. Тяжка економічна кріза захопила всі держави й почала так давити всі народи, що вже годі знайти вихід з неї силами окремих держав, чи силами певних ґруп держав. Для всіх стало ясно, що лише все цивілізоване людство, що лише всі держави спільними силами зможуть знайти вихід з сучасної крізи, якщо вони знайдуть спільну мову.

Перед лондонською конференцією стоять до розвязання три проблєми: 1) стабілізація валют ріжних держав; 2) зменшення, або й знесення митних мурів у міжнародній торговлі й 3) ревізія міжнародніх боргів. Кожда з цих проблєм, окремо взята, є тяжкою до розвязання, а зібрані всі разом — вони уявляють таке велике й тяжке завдання до розвязання, що вже тепер є багато знавців міжнародніх справ, які сумніваються в успіх лондонської конференції.

ЗЕМЕЛЬНА РЕФОРМА НА ВЕЛИКІЙ УКРАЇНІ

Ходячою думкою є, що на Великій Україні населення має багато землі й тому земельна реформа там є справою легкою. На ділі справа стоїть зовсім не так. В дійсности Україна перенаселена сільським населенням більше від кождої европейської держави. Ось приклади. На кожді 100 десятин ріллі припадає сільського населення в Анґлії 79 осіб, у Франції 84, в Німеччині 107, а для України так: на 100 десятин ріллі в Київській ґубернії приходить 178 осіб сільського населення, в Подільській ґубернії 160, Чернигівській 157, Волинській 147, Харківській 137, Полтавській 124 й лише в степовій Україні ця скількість населення значно падає, як: у Катеринославській ґуб. до 98 осіб, Херсонській 68 і Таврійській 58. Але тут треба памятати, що умовини сільського господарства в степу вимагають більше землі для господарки, ніж центральних ґуберніях Украни, що лежать на смузі найкращого чорнозему.

Крім того половина ріллі на Україні, й то в більшости кращої, все знаходилася в руках приватних власників, передовсім поміщиків, монастирів, церков, царської фамілії (так звані кабінетні землі) й держави. Отже селянству лишалося менше як половина землі, на якій воно малоб вижити. Тому не диво, що українське селянство тікало з рідних земель і кольонізувало далекі російські простори, або й зовсім покидало Росію, йдучи на заробітки за море та в ріжні краї Европи. Слабо розвенена індустрія на Україні дуже мало давала заробітку українському селянству та безземельному пролєтаріятови, а крім того політика Росії була така, що в українську індустрію напихалися робітники зпоза меж України.

Підчас сільсько-господарського перепису в 1916 році було начислено на Україні 45.5 міліонів десятин ріжної якости ріллі. Колиб цю землю поділити між усе сільське населення, то тоді прийшлосяб її 1.64 десятини всякої якости, отже відповідної й невідповідної до хліборобства. Пересічна українська родина, що складається з 6 осіб, малаб тоді 7.8 десятин землі, в якій булиб і піскуваті землі, й солончаки, й ліси, й болота. По підрахунках знавця хліборобства та селянського життя, проф. Косинського, пересічній українській родині треба 10.45 десятин, щоб така родина могла жити, не голодуючи. Крім того ще треба додати, що наше населення провадить своє хліборобство застарілими й ненауковими методами. А модерні методи щонайменше потроюють дохід хліборобства.

Майбутнім упорядчикам української держави доведеться розвязати неодну тяжку проблєму, а між ними найтяжчою буде земельна справа на Україні. Треба дати можливий максімум землі в руки українського селянства, треба навчити його і допомогти йому мати з тої землі найбільший прибуток, який лише зможуть дістати з неї модерні методи експльоатації землі. Крім того ще лишається багато безземельного сільського, а то й міського пролєтаріяту, якому треба дати роботу на фабриках, заводах і ріжних індустріях. Та цим справа не обмежиться, бо з року на рік неминучо буде рости на Україні лишок прибутку населення, який треба десь оселити поза Україною. Всі ці проблєми доведеться вже в самих початках українського державного незалежного існування розвязувати урядови України.

Большевики на Великій Україні сконфіскували всі землі, селянські й приватно-власницькі, для розпорядимости комуністичної партії. Вони далі зберегли недоступною для селянства приватно-власницьку землю, яка була в руках окремих осіб, держави, інституцій і т. п. та поробили з них так звані держгоспи (державні господарства). Крім того вони відібрали ще й частину селянської землі й зробили її власністю комуністичної партії, яка, в ролі державного уряду України, розпоряджує тією землею по власній волі й уподобі, відбираючи всі надбання їх праці від бувших власників-селян, яких силою загнано в колхози (колєктивні господарства). Крім того вся інша маса селянства, що ніби лишилася власником своєї землі, обтяжено неімовірними грошевими податками та податками натурою. Це все привело Україну до страшної голодової катастрофи, з якої виходу не буде так довго, як довго Україна не буде мати національного уряду, що розуміє інтереси селянської маси та вміє ті інтереси забезпечити.

Подібну большевикам політику повів був уряд Скоропадського, який старався знову повернути всі приватно-власницькі землі в руки бувших їх власників, переважно польської та московської шляхти. Уряд той наказами свого міністра справ хліборобства навіть примушував селянство віддавати державі за безцін здобутки своєї праці, бо російсько-польські поміщики все, що мали, старалися якнайскорше продати Австрії та Німеччині. Тому то й точилася така запекла й крівава боротьба між гетьмансько-поміщицькою владою в селах та селянтвом, яка зрештою привела до повалення гетьманського уряду.

Тепер скоропадчуки знову йдуть з тою самою програмою обезземельнення селянства, з програмою підтримання далі споконвічної несправедливости в українському селі, яку впровадила там Польща й Московщина. Тому й селянський нарід України під владою поміщицько-бюрократичною буде далі засуджений на вічний голод і вимирання, або буде провадити криваву боротьбу за свої права на землю, боротьбу за право жити у власній державі, не вмираючи з голоду.

Голоду й нужди народньої не можна заспокоїти бундючими вигуками про „святість дідичної влади", про „ясність ясновельможностей", про „церкву, батьківську віру, обовязок, дисципліну" й т. п., а народови треба дати саме те, що всіми своїми пазурями хоче боронити для себе в майбутній українській дрежаві гетьмансько-поміщицька влада.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ.

ВАРТІСТЬ „ПЕРЕСІЧНОГО ЧОЛОВІКА".

На думку нюйорського проповідника, д-ра Стемле, новочасне життя не може досягнути ідеалізму, який ми в своїх заявах уважаємо остаточною ціллю життя, бо ми словами заявляємо одно, а рівночасно все гонимо за вигодами „пересічного чоловіка".

Коли ми приймемо вигоди пересічної людини за практичну ціль життя, то ці вигоди стануть скоро ідеалом усіх людей, навіть найкращих людей, які своїм талантом могли би робити щось зовсім іншого, щось багато вищого.

КАТОЛИКИ И НАЦІ.

Лист католицьких епископів Німеччини про відносини католицької церкви до німецьких національних соціялістів по своїй суті підкреслює подвійну льояльність німецьких католиків.

З одного боку німецькі католики підкреслюють свою льояльність супроти німецького народу. Вони хочуть бачити Німеччину свобідною, шанованою іншими державами за її культурні здобутки, відроджену й здисципліновану. Для цього вони готові на особисті жертви.

З другого боку, німецькі католики підкреслюють свою льояльність для наддержавної, позанародньої, міжнародньої орґанізації, якою є католицька церква. Всякі заходи проти цеї льояльности, роблені в імя засади, що людина може бути льояльна тільки супроти одної орґанізації, католики відчувають як грубий наступ на найсвятіші почування людини.

АРЕСЛАВНА ЦЕРКВА ЩЕ ДЕБАТУЄ.

І російська православна церква показує, що й вона теж розглядає глибокі, важкі питання відносин церкви до суспільних питань біжучого дня. Цими днями відбулася в Ню Йорку дебата між двома напрямками в цій церкві, з котрих один стоїть за компроміс із большевиками, а другий — за безпощадну боротьбу з ним.

Дебата велася на два способи, з котрих один церковний, а другий московський.

Прихильник компромісу з большевиками не доказував нічого розумово, а просто наводив слова з Євангелія, що треба любити й своїх ворогів. Друга сторона відповіла на це становище по московськи, закидуючи першій стороні большевицьке наймитство, большевицькі гроші та звязки з „чекою".

Уряд, Бог і поліційна палка.

Підчас промови прихильник компромісу з большевиками вжив, як арґументу на своє становище твердження, що боротися й ненавидіти большевиків значить признавати, що сила уряду більша від сили Бога. Мовляв, треба вірити у вищу силу Бога та дивитися з вірою в будуччину, що Бог поборе большевиків.

Дебата скоро скінчилася тим, що противники компромісу з большевизмом закликали американського поліцая, щоби він розігнав дебату палкою.

Привитання з поцілунками.

Почалася дебата з того, що єпископи, котрі заступали противні сторони, при стрічі розцілувались.

Що думають вони тепер про цей поцілунок? Чи думають вони, що це був поцілунок Христа, чи може поцілунок одного спеціяльного апостола?

Молиться за всіх.

Підчас дебати питалися симпатика большевицького компромісу: „А молитеся ви за помершого царя?"

„Молюся", каже запитаний, „за усопші душі".

„А за Сталіна теж?"

„І за Сталіна. Молюся за всіх грішників".

Ухитрюється як та бабка, що ставила свічку Богови й чортови огарок, бо треба всюди приятелів мати.

Вибрані краватки.

Чеперлюх пішов купити собі краватку. Кілька краваток, які конче напирався купець продати йому, він не взяв. Іще він не вийшов із крамниці, як купець сховав ті краватки до окремої скринки. — Ті краватки, що їх гість не хоче купити, мусимо пакувати окремо, — сказав купець.

— І щож робите з тими краватками?

— Їх продаємо тим паням, які самі купують краватки своїм чоловікам.

Я. Голубецький.

ЧОРНИЙ КІТ

(Оповідання).

(1)

В Колачанці жила багата вдова, Докія Півторакова. Перший раз Докія віддалась була в сімнацятім році життя. Той муж мабуть щасливий був, коли по двох роках Бог увільнив його від тої неволі, покликавши його на той світ. Люди казали, що він пішов просто до неба, бо два роки тяжкого чистилища перетерпів уже на земли.

Муж Докії, Максим Лопата, не лиш не мав права приказувати в господарстві. Йому й не вільно було про се або те сказати своєї думки. Обовязком господаря було тільки робити се, що зарядила господиня і робити так, як вона приказала. Очевидно, та господиня з жадної роботи не була вдоволена. Все вередувала, сварила, ганьбила і кляла. В хаті що днини було пекло, бо, на думку господині, господар все щось зробив дуже зле і тим руйнував маєток.

Другою причиною незгоди між мужем і жінкою була думка Докії, що її муж замало побожний. Кожда стіна в кімнатах Докії була неначе іконостас. Муж цьому не противився, бо сам був побожний. Та побожність Докії не обмежалася на почитанню Пресвятої Тройці, Богоматери, всіх святих, всіх архангелів і ангелів. Вона ще вірила не тільки в чортів, але і в опирів і опириці, у відьми й відьмаків і у всякі інші духи. Її побожність доповнялася ще ріжними молитвами, заклинаннями і церемоніями проти чортів, опирів, відьм і всяких духів. В ті відьми, в опирів і в духів муж Докії не вірив. Очевидно нічого не робив, щоби від них оборонитися. Так, на думку Докії, міг робити тільки безбожник.

Також назвище першого мужа Докії було постійною причиною пересердя Докії. Люди знали, що жінка, як то кажуть, на ньому їздить. Докію люди звали відьмою, бо її муж писався Лопата. Не диво, що всі говорили: „Докія їздить на лопаті".

— Через твоє прокляте назвище люди кажуть, що я їжджу на лопаті! — кричала Докія до мужа. — Через те гарне твоє назвище люди кажуть, що я відьма! Через тебе ввесь світ висміває мене...

Ще була одна причина невдоволення Докії. Вона дуже хотіла мати бодай одну дитину. Минув рік, минуло півтора і нічого не показувало благословенства. Докія не сумнівалася, що виновником є її муж. Ні раз не подумала, що то з її вини Максим Лопата не має дітей.

— Що то за муж! — викрикувала. — Чого він женився!

Кума костомаха вихопила Максима Лопату з того пекла. Три роки Докія Лопатиха жила вдовою. Як хто хотів їй допекти, то радив їй, щоби ще раз віддалася. Казав, що десь там в Куликові, чи в Раві жиє богач Софрон Мітла. Як би за нього віддалася, то їздилаби вже не на лопаті, а на мітлі. Коли люди стали приходити до неї частіше з такими радами, вона зробила їм кінець, звінчавшися з Півтораком.

З тим Півтораком було так, неначе би то не був Півторак, а воскресший перший муж Докії, що, будучи якийсь час на тім світі, змінив трохи своє лице і своє назвище. Тепер Докія вже не їздила на Лопаті, та дома було також пекло, як за Лопати. І причини були однакі.

Коли показалося, що і другий муж Докії мабуть не буде мати дітей, Докія знов не погадала, що то може бути з її вини. Щоби мужеви дошкулити й осмішити його, Докія загадала вже тепер, хоч обоє ще були молоді, взяти яку дитину за свою. Стала роззиратися, розпитувати за якою гарною дитиною здорових батьків. Їй сказали, що дуже бідній парі, яка товче каміня на дорозі, вродилися близнюки, два дуже гарні хлопчики. Батьки дуже здорові, хоч голодують, мерзнуть і роблять таку тяжку роботу. Докія пішла до них, щоби хлопчикам придивитися і одного з них вибрати собі. Показалося, що годі рішитися, котрого з них взяти, бо оба були однаковіські.

— Як висіти, то за обі ноги! — Докія сказала і взяла обох. Охрестила їх, називаючи одного Юльком, другого Юрком. Щоби їх не поміняти, скалічила Юлька легенько на рамени і рану запустила якоюсь синьою фарбою. Рана загоїлася, але маленький синій значок лишився.

Другий муж Докії був мабуть багато більшим грішником як перший, бо коли той перший помер по двох роках подружного чистилища, то другий мусів терпіти цілих вісім років. Та Бог милосерний, бо по восьмох роках терпінь таки видобув його з чистилища. Докія повдовіла ще раз. Про третого мужа вже не думала, бо лікарі сказали їй, що не її мужі були виновниками її бездітности. Вже знаючи, що жаден муж їй не поможе, маючи Юлька і Юрка, вдова рішилась лишитися вдовою. На добавок потерпала, що як би віддалася ще раз, то її жовч вже не видержить і колись з досади трісне. Вона й так мала досить клопоту з двома збиточниками, Юльком і Юрком.

Хлопчики Юлько і Юрко показували, що вони виростуть на здорових, гарних і жвавих парубків. Оба були цілком однакі: один ріст, однаково ясне волосся, сиві очи, тупі носи. Щоби їх скоро відріжняти, Докія давала їм неоднакові одяги. Оба, хоч малі, були великими збиточниками. Як загадали такого збитка, що за нього могли набрати буків, то ніколи не робили вкупі. Все ішов один. Коли Юлько ішов робити того збитка, то брав одяг Юрка. За той час Юрко крутився між людьми, яких міг би мати за свідків, що саме тоді, коли хтось того збитка зробив, він був з ними. Пошкодований прийшов до Докії пожалуватися на Юрка, бо бачив його на власні очи. Тоді Юрко свідками доказав, що він не винен. Ніколи не мож було знати, хто виновник: Юрко, чи Юлько. Між обома хлопцями була тільки одна ріжниця. Юрко мав одну ногу трошечки коротшу. Як супокійно ішов, то сего не мож було помітити. Налягав лиш тоді, коли біг. Вдова не потребувала аж стягати сорочку, щоби подивитися, чи на рамени грішника є синій знак. Вона приймакови приказувала бігти. Як налягав на ногу, то то був Юрко. Як ні, то грішником був Юлько.

(Далі буде).

ЛИТОВСЬКІ ЛЕТУНИ ГОТОВІ ДО ПЕРЕЛЕТУ ОКЕАНУ

Американські газети доносять, що в Ню Йорку ждуть на відповідну погоду два литовські летуни, котрі хочуть перелетіти Атлянтійський океан і долетіти до Ковна, теперішньої столиці Литви.

Оті литовські летуни це капітан Стефан Даріюс і поручник Стасис Ґіренас.

Капітан Стефан Даріюс, уродився на Литві, 1897 р. До Америки виемігрувала його рідня в 1907 р. До школи почав ходити в Елізабет, Н. Дж. В 1912 р. вступив до „Кертіс Гай Скул" і брав дуже активну участь у спортових змаганнях у бейзбол. Опанував теж інші спорти. По скінченню вищої школи вписався на інжинірський факультет.

Як тільки Злучені Держави виповіли війну Німеччині, він вступив зараз до 149 полку легкої полевої артилерії, а у вересні 1917 р. був уже на полі бою, у Франції. Дня 14 липня 1918 р. був затроєний газами, а в серпні був ранений. Одержавши воєнні відзначення, був звільнений з війська в 1919 р.

В тім самім році прилучився Даріюс до американських Литовців-добровольців і з ними поїхав до Литви, де покінчив офіцирську школу і зістав поручником. Але, маючи замилування до летунства, перейшов до авіяції. Вже в 1922 р. уважали його в Литві за найліпшого військового летуна.

Перебуваючи в Литві, капітан Даріюс закладав спортові товариства і ширив як серед військових так і цивільних замилування до спорту.

Так склалися відносини, що капітан Даріюс був теж на чолі повстанської ґрупи, яка змагала до звільнення Клайпеди (Мемеля).

В 1927 р. капітан Даріюс вернувся до Америки, здав іспит на авіятора й брав участь у ріжних летунських перегонах. Від 1929 до 1931 р. був на службі „Шікаґо Дейлі Нюс Еир Експрес".

Стасіс Ґіренас, має в авіяції рангу поручника, перший з американських Литовців. В 1923 р. купив собі літак на три особи, скінчив курс воздухоплавства і є від того часу професійним пільотом. Від часу, як набув літак, перевіз понад 5,000 осіб. І не мав за той час найменшого нещасливого випадку. Досі вивчив він 52 особи летунської штуки.

За своє летунське знання зістав він відзначений з боку шікаґовського відділу авіяції.

Поручник Ґіренас служив теж в американській армії підчас світової війни й був на фронті.

Даріюс і Ґіренас забажали піднести славу литовського імени й купили за $16,000 великий літак „Беланка", а перехрестивши його на „Літуаніка", задумали перелетіти ним Атлянтійський океан і долетіти до Ковна.

Закупивши літак, вичерпали вони всі грошеві засоби, які мали. Тоді відозвалися до литовських імігрантів з просьбою помочі. В Шікаґо заснувався зараз комітет, який занявся цею справою. До Комітету входять: литовський консуль п. А. Калвайтіс, о. А. Вайчюсан, редактор литовської газети „Дравгас" Л. Л. Шимутіс, адвокат К. Ґуґіс, банкир Кроткус і панна Ґайжите.

Досі зібрано на ту ціль коло $10,000. Один Литовець з Бруклина купив 750 гальонів газоліни, а другий 100 гальонів оливи. В нас у Филаделфії повитали Литовці оту думку перелету до Ковна з великим ентузіязмом. Найбідніші безробітні складали на ту ціль свої жертви.

Литовські летуни повезуть теж почту з Америки до Литви. Буде кілька тисяч листів зі спеціяльними марками.

В Ковні вже готуються врочисто приняти летунів. Коби тільки їм пощастило й коби вони дійняли своєї цілі, що дай Боже.

Казис Відікавсказ,
Филаделфія, Па.

ПОЛЬОНІЗМ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ

Вперед — згори. „Нова Зоря" ч. 1 ц. р. ст. 1 пише: „Хто присилає цілорічну передплату з г о р и". Так само цього „згори" частенько вживають й інші видання. Думаю, що це польське zgóry. У східноукраїнських говорах не чув я цього слова, але в західноукраїнських воно добре знане. Словник Б. Грінченка подає його з камянецького повіту, а академічний „Рос.-укр. Словник" 1924. І. 113 подає „згори" з творів Свидницького, що, як Подолянин, має в своїй мові багатенько західноукраїнських слів. Замісць „згори" маємо добрі свої: наперед, вперед. Добре пише черновецький „Час": „Висилайте передплату н а п е р е д.

Святковий—святочний. „Неділя" ч. 1 ц. р. ст. 2 пише: „Святочний настрій". „Нова Зоря" ч. 1 ц. р.: „Святочних днів, Торговля святочними дарунками. Слово „святочний" мало знане в Великій Україні, там панує „святковий". Академічний „Рос.-укр. словник правничої мови" 1926 р., з пильної редакції проф. Кримського, слова „святочний" зовсім не знає, а на ст. 143 подає тільки: святковий, празниковий, святний. Словник Б. Грінченка так само не знає слова „святочний". Але академічний „Російсько-український Словник" 1928 р. т. III., як видання „Комісії складання словника української живої мови", вже знає це слово, але, певне, яко місцеве західно-українське.

Сторонничий. „Ніхто не міг посудити Бернсона, що він с т о р о н н и ч и м або підкупленим", „Життя і Знання" (ч. 1 ц. р. ст. 11). Це польонізм, stronniczy. В Великій Україні це слово було зовсім незнане, там скажуть: партійний, субєктивний, особистий, несправедливий, пристрасний. Тепер це слово починає ширитися й там. Так словник правничої мови 1926 р. на ст. 154 під словом „пристрастный" подає вже його. Але словник Б. Грінченка зовсім не знає цього слова.

Відділ, а не діл. „Нова Зоря" ч. 1 ц. р. ст. 1 пише: „Має старанно ведений д і л літератури"; ч. 2 ц. р. ст. 11: Зачинаємо окремий д і л під заголовком...; на цей д і л звертаємо увагу. Це польонізм — dział. У Великій Україні пишуть: відділ, розділ, частина, куток. Академічний „Рос.-укр. сл. правничої мови" 1926 р. на ст. 107 подає: „отдел — відділ, розділ". В значінні „відділу" не знає цього слова й Словник Б. Грінченка.

Байдужий, а не обоятний. В „Діти у творах українських письменників" М. Куція, 1932 р. ст. 5 читаю: „Чи дитина вражлива чи обоятна". „Обоятний" — це щирий польонізм, obojętny; у нас кажуть: байдужий. Пор. „Повісті" Івана Левицького, 1874 р.: Погляд її один був недбалий, байдужий 297. Українська байдужість 297. Б. Лепкий „Мотря": Мотря байдуже слухала тої балачки 384.

Піддаватися впливові, а не улягати впливові. У М. Куція, „Діти" ст. 5 читаю: „Чи дитина улягає чужому впливові". Тут „улягає" з польського ulega, по-українськи просто: чи дитина піддається чужому впливові.

Головувати, а не „проводити нарадам". У Галичині під польським впливом (przewodzić sądowi), дуже часто пишуть: „проводити нарадам"; напр., „Громадський голос" 1932 р. ч. 49 ст. 3 пише: „Нарадам проводив Вітос", „Діло" ч. 15 ст. 5 ц. р.: „Перед трибуналом, якому проводив суддя". Цього виразу наддніпрянська літературна мова зовсім не знає; там напишуть: На нараді головував Вітос, або: Нараду провадив; Перед трибуналом, що на нім головував суддя. Академічний „Рос.-укр. словник" т. III ст. 450 подає: комісія за (чи під) головуванням (проводом) робітників.

„Племена о ріжних культурах", пише В. Окунь-Бережанський в книжці своїй: „Чому Русини або Малороси називаються Українцями" 1932 р. ст. 5. Це польонізм, по нашому кажемо: племена ріжних культур. — („Рідна Мова").

З українського життя в Америці.

ДЖАНСОН СІТИ, Н. Й.

Свята: Матери й Шевченка.

Дня 14 травня Сестрицтво при православній церкві зложило поклін українській Матері. Свято відбулося при заповненій салі.

Вступне слово, дуже бадьоре, виголосила предсідателька Сестрицтва, М. Галушка. Після цього діти Рідної Школи прекрасно відіграли представлення „Свято Матері", М. Козориса. Особливо сподобався присутним „танок метеликів". Метелики мали чудові костюми з крилами. Своїми танковими легенькими кроками під такт музики зворушили присутних.

Реферат про „українську маму" виголосила пані К. Білон. Реферат був наскрізь оригінальний, видержаний у високо патріотичнім і релігійнім дусі й переданий з життям.

З черги слідувало кілька точок хорових, які відспівала шкільна молодь.

Деклямації дітей були веселі, грімкі й сумовиті. Виголошено їх зовсім удачно, а всі вони були присвячені виключно матері.

Веселі співи, дуети нашої молоді з руками, дали неабияку насолоду. Прекрасно вийшли руханкові продукції дівчат при співах. Кожну точку публика овацийно оплескувала.

Свято закінчилось живим образом. На сцені сиділа найстарша жінка, п. А. Каспрович, серед українських дітей, що прийшли з поклоном. До Матері виголосила молодь промови: від Рідної Школи виголосив В. Косик, від Молодечого Клюбу Е. Хиль, від старших хлопців і дівчат зворушливо промовляла М. Чарнецька.

В кінцевім слові п. Ю. Маїк подякувала всім тим, хто причинився до цього свята, згадуючи заслуги о. П. Білона.

Як бачимо, то ідея „Свята Матері" поширюється і захоплює чимраз більші круги нашої суспільности. І згодом це свято стане всенародним.

Дня 21 травня відбулось у нас друге патріотичне свято, присвячене памяти нашого кобзаря Т. Шевченка. Свято це в цім році відсвяткували у нас трохи з запізненням, але на те в нас були поважні причини.

Програма свята була слідуюча: Вступне слово виголосив д. Т. Хиль. Мішаний хор відспівав „Заповіт" та цілу низку пісень до слів Шевченка й інші. Сольо виконала пані К. Білон. Деклямації виголосили: О. Хиль, М. Розинський, М. Ковач і К. Білон. Дуети-співи виконали: М. Чарнецька, Марія Іванів, С. Ціклінська і А. Садовець. Сольо скрипкове відіграв Н. Тхір при акомпаніяменті на пяні М. Іванів. Реферат виголосив о. Білон. Діти Рідної Школи співали пісні й виконали нові руханкові продукції при співах, а далі вправи з прапорцями й співами.

Підчас павз приграла орхестра під орудою д. С. Маїка.

Кінцеве слово виголосив п. Г. Чарнецький.

Як на місцеві відносини, програма свята випала дуже добре, за що належиться признання головно нашій молоді та нашому диріґентови.

Союзовець.

БРОНКС, Н. Й.

Відчит ґенерала В. Сікевича.

Вечером 4 червня б. р. в год. 8 завитав до нас ґенерал Сікевич. Не дивлячись на те, що п. ґенерал повідомив нас в суботу вечером, що приїде до Бронкс в неділю вечером, а тому не можливо було вже оповістити ширшого загалу, всеж таки на відчит п. ґенерала зібралося поважне число слухачів. Вп. лектор вкоротці оповів історію України, а опісля перейшов до останніх подій з боротьби за визволення України.

Слухачі були дуже піднесені на дусі й нагородили п. лектора бурливими оплесками й просили п. ґенерала, як тільки повернеться з Канади до Америки, завитати до нас ще раз з подібним відчитом.

Дійсно, такі відчити потрібні — і дуже потрібні для нашої імігації й молодежи. Вони відроджують чоловіка, піднОсять на дусі, запалюють до героїзму й учать, як любити і які жертви нести для рідної матери, України нашої.

В. Н.

WOONSOCKET, R. I.

За орґанізацію клюбів.

The St. Michael Ukrainian Girls Club of Woonsocket, R. I., wishes to submit their name to the list of "League of Ukrainian Youth Clubs."

Any communications may be had by writing to our club president, Miss Stasia Rominyk, 152 Church St., Woonsocket, Rhode Island.

We thank you for the kindness you are about to extend to our club.

Barbara Swiska,
Secretary of the Club.

ШІКАҐО, ІЛЛ.

З Жіночого руху.

Відділ 36 „Союза Українок Америки" влаштував дня 3. червня віче зприводу, прибуття до Шікаґо голови орґанізації, п. Олени Лотоцької.

Головну промову виголосила п. Лотоцька. Бесідниця розповіла, як поступає Союз Українок та що являється найбільшою перешкодою в орґанізації жіноцтва. Вона теж намітила шляхи, якими має йти орґанізація нашого жіноцтва в Америці.

З тим вічем злучено теж приняття, яке влаштували жінки для п. Лотоцької, як голови Союза Українок Америки.

Іванна Гурняк.

БОФАЛО, Н. Й.

Орґанізація Танцюристів.

Дня 16 травня 1933 р. відбулися в салі укр. греко-кат. парохії св. Івана орґанізаційні збори Танцюристів Школи інструктора Ст. Ємчука.

Зборами проводив п. Ст. Ємчук, котрий вияснив ціль зборів. Всі присутні вписалися в члени Товариства.

По вписі вибрано заряд на біжучий рік, як слідує: Ст. Швець, предсідатель; панна Маруся Рижик, заст. предс.; панна Настуня Королишин, писарка; пані Катерина Лозінська, фін. секр.; панна Маруся Ковальчук, скарбник. До контрольної комісії ввійшли: Петро Березюк, пані Анна Соя і Анна Кузьмінська.

Ухвалено назву: Товариство Танцюристів ім. М. Садовського. Ухвалено платити місячну вкладку 25 цнт. Збори будуть відбуватися третього понеділка по першім, у годині 8 вечером. Увалено зголоситися в члени Головної Школи В. Авраменка в Ню Йорку.

На закінчення відспівано гимн „Не пора".

Ст. Швець, писар зборів.

САВТ ПЛЕЙНФІЛД, Н. ДЖ.

Свято Матери.

День Матери, що відбувся тут дня 14 травня, випав дуже гарно. Маленьку театральну штуку, написану й злагоджену до вистави панями Катрею Дорош та Зіновією Лисюк, відограно було добре. В штуці змальовано матір вдову з купкою діточок з безмірними турботами, котрих ми так часто не доцінюємо.

С. Абрагамовська виголосила реферат про значення свята матери. Свято було закінчене загальною товариською забавою й танцями.

Дня 28 травня б. р. в тім самім Савт Плейнфілд було уладжено представлення „Проклята Доня". На проханню Української Жіночої Громади й Тов. Просвіта, відділ 312 У. Н. Союза, Кружок Союза Українок відограв це представлення. Влаштуванням цієї вистави трудилися на місці дві невсипущі громадянки, а саме пані Лисюкова та Дорош. Їм пособляв добродій Хміль, предсідатель Тов. „Просвіта". Людей на святі матери, й на представленню було багато, так, як не було їх уже давно на ніяккому підприємстві в Савт Плейнфілді. Це підтримує мою віру в добру волю й активну працю тієї громади. На підприємствах було й наше околичне священство, що вказує на те, що воно розуміє потребу зближення до народу й не буде уважати себе як осібну, недоступну для народа клясу.

Я кличу до жінок, пп. Шарик, Хміль, Пологонька, Залута, Баран та інших: беріться знов до активної праці в Жіночій Громаді. Успіх представлення в неділю, 28 травня, багато завдячує їм.

Чистий дохід з представлення, 70 долярів, рішено пожертвувати на експонати СУА на Світову Виставу в Шікаґо.

Нехай неділя, день 28 травня, стане початком згоди й корисної праці в савтплейнфілдській українській громаді.

С. Абрагамовська.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

З радіового балю на визвольну боротьбу.

Дня 28 травня відбувся радіо боль.

Працею й заходом пп. Лектиі і Гельнер з Бронкс зібрано на визвольну боротьбу $15.70. До того ще 30 цнт. доложено, що зроблено суму $16, котрі переслано через Обєднання на визвольну боротьбу.

В. Г.

ЙОНГСТАВН, О.

На визвольну боротьбу.

Центральна Управа ОДВУ пересилає через Обєднання з Української Громади в Йонгставн, О., $12 на боєву акцію. Ця сума є половиною чистого доходу з недавно влаштованого Шевченківського свята в Йонгставн.

Центральна УПР. ОДВУ.

БАЙОН, Н. ДЖ.

Писанка „Рідній Школі".

Переслано через Обєднання 15 дол. і 51 цнт. Цю суму зібрали Українці грек.-католики й парохіяни при церкві Успення Пр. Діви Марії, в день світлого празника Воскресення Христового, як писанку для Рідної Школи в Західній Україні.

о. Іван Захарко.

КОГУС, Н. Й.

На „Жіночу Долю".

Через Обєднання посилаємо 10 дол. для редакції „Жіночої Долі". Це дарунок на фонд „Жіночої Долі" від Союза Українок, від. 34 в Когус.

Ольга Коник, секр.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ.

На визвольну боротьбу.

О. Д. В. У. від. 18 ім. Головінського в Пасейк, Н. Дж., переслав через Обєднання 35 долярів членських вкладок, котрі призначено на визвольну боротьбу.

Григорій Яськів, касієр.

ОБОРН, Н. Й.

На визвольну боротьбу.

Відділ 14 ОДВУ переслав через Обєднання 20 долярів на визвольну боротьбу. Ця сума зложена з членських вкладок — 15 дол. та зі збірки на ювилейнім святі у п. Орищин 5 дол.

Мих. Курій.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

На Рідну Школу.

Громадянин В. Ярич переслав через Обєднання на Рідну Школу коляду в сумі 6 дол., яку зложили такі особи: пані Альбіна Ярич $1.50; п. Ф. Новецький (Поляк) $1; п.п. Коротка, Равська, Безгемблик, Бузяк, Федорович, Ковальчук по 50 цнт.; Гіполіт і Горняк по 25 цнт. Разом $6.00.

Володимир Ярич.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

АСТОРІЯ, Л. АЙ. Бр. св. О. Николая, від. 5 повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів і членкиць, що піврічні збори відбудуться в пятницю, 16 червня, в годині 7.30 ввечір, в гали Ческого Народ. Дому, 29-19 — 24 Евеня. Обовязком є кождого члена прийти на вище згадані збори, бо є важні справи як місцеві так і Союзові. Делеґат здасть звіт з 18 конвенції У. Н. Союза. Взивається довгуючих хоч в части сплатити свій довг, бо інакше будуть суспендовані. Контрі члени хочуть змінити свої грамоти, нехай принесуть на збори свої старі грамоти. Котрих членів діти ще не є в У. Н. Союзі, порситься вписати на цих зборах, а котрих вже мають 18 літ, то проситься принести діточу грамоту і підписати аплікацію до старших членів. Не явившийся на ті збори член чи урядник підлягає карі після статута. — А. Климишин, предс.; Гр. Василик, кас.; П. Барнич, секр.

БРУКЛИН, Н. Й. Тов. ім. Б. Хмельницького, від. 22, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічні збори відбудуться в суботу, 17 червня, в годині 8-мій ввечір, в гали Н. Дому, 101 Гренд ул. На цих зборах всі члени обовязково повинні явитись, бо є багато важних справ до полагоджения. Довгуючі члени мають вирівнати сво ізалеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Члени, котрі ще не виміняли грамот, проситься принести старі грамоти на мітінґ для виміни. Не явившийся член платить кару 50 ц., а урядник 1 дол. — М. Баглай, секр.

ЛОРЕЙН, О. Тов. У. Н. Союза, від. 50, повідомляє членів і членкиць, що піврічний мітінґ відбудеться 18 червня, в годині 1-ій пополудни, в гали, де звичайно. Взивається кождого члена прибути на мітінґ, бо буде справоздання делегата з конвенції У. Н. Союза. Напоминається довгуючих членів, щоби старалися сплачувати свої довги. Кождий член мусить платити кождого місяця, бо відділ грошей не має. — Шемичик, секр.

СТ. ЛУІС, МО. Бр. св. Володимира, від. 179, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічні збори відбудуться в неділю, 18 червня, в годині 1-ій пополудни. Проситься всіх членів явитись, бо є важні справи до полагодження і делеґат здасть звіт з конвенції. Довгуючих членів проситься прийти і вирівнати свій довг, бо в противнім разі можуть бути суспендовані Проситься тих членів, котрі хотять виміняти свої старі грамоти, принести старі грамоти до секретаря або на мітінґ, а ті члени, котрі вже виміняли свої грамоти, нехай прийдуть на мітінґ і заберуть собі їх. Не явившийся на цей мітінґ член заплатить кару 50 ц., а урядник 1 дол. — Микола Тильович, предс.; Мих. Кульчицький, кас.; Василь Голдак, фін. секр.

АЛЕКРІПА, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 120, повідомляє своїх членів, що піврічний мітінґ відбудеться в неділю, 18-го червня, в годині 1.30 пополудни. На тім мітінгу буде справоздания за пів року урядників і контрольної комісії. Проситься всіх членів прийти на час, бо будуть ще інші справи до вирішення. Довгуючі члени мають прийти і вирівнати свій довг, в противнім разі будуть суспендовані. — Антін Кармазин, предс.; Волод. Баран, кас.; Михайло Бац, секр.

МАГАНОЙ ПЛЕЙН, ПА. Бр. св. Димитрія, від. 28, повідомляє своїх усіх членів, що піврічний мітінґ відбудеться 18 червня, зараз по Сл. Божій, в церковній гали. Проситься всіх членів прийти на мітінґ, а довгуючих вирівнати свій довг, бо інакше поступиться після статута. Наші гроші є заморожені ітому каса не може за нікого платити. Будеться принимати нових членів і дітей без оплати вступного. — Іван Музика, секр.

СТ. ДЖОЗЕФ, МО. Тов. Запорозька Січ, від. 355, повідомляє всіх членів і членкиць, що піврічні збори відбудуться в неділю, 18 червня, в годині 1-ій пополудни, в гали парохіяльній. Проситься всіх прибути на означений час, бо в противнім разі поступиться після статута. Члени, котрі хотять перейти зі старого роду до нового, нехай зголосяться до секретаря та принесуть свої старі грамоти. На мітінгу делеґат здасть справоздания з конвенції і будуть інші важні справи до полагоджения. Напоминається довгуючих членів, щоби вирівнали свої залеглости, бо в портивнім разі будуть суспендовані. Не явившийся член буде караний 50 ц., а урядник 1 дол. — Петра Рак, предс.; Теодор Солончичний, кас.; Петро Занько, секр.

ШИКАГО, ІЛЛ. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 252, повідомляє всіх своїх членів, що піврічний мітінґ відбудеться в неділю, 18 червня, в годині 12.30 вполудне, в церконій галі, 1944 Вест Ірі ул. Проситься всіх членів прибути на цей мітінґ і вирівнати свої вкладки, бо контрольна комісія буде рахувати книжки за пів року. Також проситься, котрі члени ще не змінили грамот, принести свої старі грамоти на мітінґ. — І. Магас, предс.; Н. Читвинський, секр.

АКРОН, О. Бр. Сош. св. Духа, від. 295, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічні збори відбудуться в неділю, 18 червня, в гали церковній, в годині 1-ій пополудни. Обовязком є кождого члена прибути на ці збори, бо є дуже важні справи. Дуде справоздания делеґата з конвенції і справоздания уряду за пів року. — Ілія Гурин, предс.; О. Цепко, кас.; П. Славич, секр.

ПОРТ ДЖЕРВІС, Н. Й. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 198, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічний мітінґ відбудеться 18 червня в Григорія Лисяк при Томпсон ул. Обовязком кождого члена прибути на цей мітінґ, бо є важні справи до полагодження. Напоминається довгуючих членів прийти і вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Не прибувший на мітінґ буде покараний після статута. — О. Сидор, предс.; Гр. Лисяк, кас.; В. Погорівка, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Бр. в. Володимира, від. 105, повідомляє своїх членів, що піврічний мітінґ відбудеться 18 червня, в годині 3-тій пополудни, у звичайнім місци. Проситься всіх членів прийти на мітінґ точно на означений час, бо є важні справи до полагодження, як справоздания контрольної комісії за 6 місяців і справоздания делеґата з 18 конвенції У. Н. Союза. Обовязком є кождого члена бути на зборах. — П. Кознарський, предс.; С. Крайник, кас.; С. Борис, секр.

БЕТЛЕГЕМ, ПА. Подається до відома усім членам відділу 288, що піврічний мітінґ відбудеться 18 червня, точно в годині 1-шій пополудни, в Укр. Гали на Третій і Карбон ул. Обовязком є членів прийти на мітінґ і вислухати справоздань секретаря, касіера та контрольорів. Члени, котрі перейшли на нову реформу, а мають діти в Союзі, мають платити місячне за діти кождого місяця. Також позамісцеві члени мусять платити кождого місяця, або наперед. В справах відділових члени мають відноситись на адресу секретаря: Іван Малицький, 1504 Е. 7 Стр., Бетлегем, Па.

МІЛВОКІ, ВІС. Тов. ім. Івана Франка, від. 103, повідомляє всіх своїх членів, що піврічний мітінґ відбудеться 18 червня, в годині 1.30 пополудни, в гали церковній на Скот ул. Проситься всіх членів прибути на означений час, бо маємо важні справи до полагодження. Також делеґат дасть звіт з конвенції. — Василь Колодрубець, предс.; Андрій Гатала, кас.

ПАЛМЕРТОН, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 369, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічні збори відбудуться в суботу, 17 червня в годині 6.30 пополудни, в У. Н. Домі, на Газард Ровд. Проситься всіх членів прибути на означений час, бо маємо важні справи до полагодження. Буде також справоздання делеґата з 18 конвенції. Довгуючі члени, котрі довгують 60 днів, а не зголосяться на піврічних зборах і не вирівнають своїх залеглостей, будуть виключені з відділу, а в Союзі останутъ на безплатне обезпечення так довго, як показує грамота. — Іґнатій Климишин, предс.; Яків Грабар, кас.; Павло Сеньків, секр.

ДОНОРА, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 232, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічний мітінґ відбудеться в неділю, 18 червня, в годині 1.30 пополудни. Проситься всіх членів і членкиць прибути на означений час, бо буде справоздания за мин. 6 місяців і справоздания делегата з конвенції У. Н. Союза. Члени, котрі подались о позичку, нехай прийдуть на мітінґ для підпису і відібрання позички. Довгуючі члени мусять вирівнати свій довг, бо братська каса вже вичерпана і не може більше за незаплативших членів висилати вкладок. Довгуючий член, коли не прибуде на мітінґ, буде суспендований і буде принятий наново аж тоді, коли вирівнає свій довг. Будемо принимати нових членів без оплати вступного. — Кость Кінько, предс.; Михаїл Ріпка, кас.; Іван Пандрак, секр.

НОРТУМБЕРЛЕНД, ПА. Бр. св. Михаїла, від. 357, повідомляє всіх своїх членів, що піврічний мітінґ відбудеться в неділю, 18 червня, в годині 1.30 пополудни, в Мусс Гали, де звичайно. На порядку дневнім будуть полагоджені такі справи: 1) Справоздання касове за цілий піврік; 2) виміна старих грамот на нові і принимання нових членів; 3) звіт з діяльности Братства від заснування, то є за 20 років; 4) звіт делеґата з конвенції і пояснення про дальший розвій У. Н. Союза і його правила; 5) нові справи, які вимагає добро Братства і У. Н. Союза. Проситься всіх членів прибути на час, бо мітінґ розпічнеться точно в означенім часі. — Андрій Возьний, секр.

НЕСКЕГОНІНҐ, ПА. Відділ 231 повідомляє своїх членів, що піврічний мітінґ відбудеться 18 червня, в годині 2-гій пополудни, в У. Н. Домі. Проситься всіх членів явитись на цім мітінгу, бо є деякі справи до полагодження. Довгуючі члени повинні вирівнати свій довг, бо інакше поступиться з ними після статута. Хто з членів хоче виміняти стару грамоту на нову, проситься принести стару грамоту на мітінґ. На мітінгу буде справоздания делеґата з конвенції У. Н. Союза. — В. Костиня, пр.; С. Павлюкович, кас.; Р. Чолій, секр.

ПРОВІДЕНС, Р. АЙ. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 73, повідомляє всіх своїх членів, що піврічні збори відбудуться в неділю, 18 червня, в годині 1-ій пополудни, в сали під ч. 1929 Вестмінстер ул. Обовязково кождий член має бути на тих зборах, бо буде справоздання контр. комісії за 6 місяців, звіт делеґата з 18 конвенції У. Н. Союза та інші важні справи до полагодження. Не явившийся на тих зборах член підлягає карі після статута. — І. Витязь, предс.; І. Чорний, секр.

НОРТГЕМПТОН, ПА. Сест. св. Ольги, від. 318, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічний мітінґ відбудеться в неділю, 18 червня, в годині 2-гій пополудни, де звичайно. Всі члени обовязково повинні прийти, бо буде звіт за пів року контрольної комісії. Довгуючі члени повинні старатися якнайскорше довг сплатити, а хто не може сплатити, той повинен виміняти свою грамоту і затягнути позичку в Союзі на заплачення. Хто цего не зробить, то з ним поступиться після статута нашої організації. На цім мітінгу буде звіт делеґата з 18 конвенції У. Н. Союза. — А. Куштай, предс.; П. Маслюк, кас.; С. Саюк, секр.

ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ. Тов. Укр. Січ, від. 170, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться в пятницю, 16 червня, в годині 7.30 ввечір, в У. Н. Домі під ч. 181-183 Флїт ул. Обовязком є кождого члена прибути на цей мітінґ, бо є важні справи до рішення. Довгуючі члени повинні вирівнати свої і за своїх дітей залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Котрі члени бажають виміняти старі грамоти на новий рід обезпечення, то повинні принести на мітінґ свої старі грамоти, а відділовий секретар виповнить відповідну аплікацію і разом зашле до головного уряду У. Н. Союза. — Т. Наконечний, секр.

БРОНКС, Н. Й. Згідно зі статутом У. Н. Союза, § 424, дня 20 травня ц. р. зістав вибраний вцілости новий відділовий уряд Тов. Любов, від. 298: М. Федосик, предс.; В. Закалужний, заст.; В. Морозович, секр.; С. Москалик, заст.; В. Швед, кас.; Д. Федиш, заст.; М. Дроздик, В. Гнида і В. Михайлів, контрольори. Мітінґ Товариства відбудеться в суботу, 17 червня, в годині 8-мій ввечір. Хто з членів хоче, може принести старі грамоти до виміни на нові. Всі члени і членкиці обовязкова на мітінґ мають явитись.

ГЕРКІМЕР, Н. Й. Тов. Запорозька Січ, від. 192, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічний мітінґ відбудеться 18 червня, в годині 2-ій пополудни, в церковній гали на Мур Еве. На тім мітінгу буде звіт делеґата з конвенції У. Н. Союза. Проситься членів явитись на цей мітінґ і вирівнати свої належитости. Суспендовані в травні члени стратять свої права, коли не заплатять залеглостей. Не явившийся член на цей мітінґ підлягає карі після статута. — М. Куликевич, предс.; В. Гудай, кас.; Микола Німий, секр.

НЮ КЕНСІНГТОН, ПА. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 296, повідомляє членів і членкиць, що піврічний мітінґ відбудеться в неділю, 18 червня, в годині 2-ій пополудни, в У. Н. Домі на розі 14 ул. і 4 Еве. На тім мітінгу буде звіт з 6-місячного діловодства і звіт делеґата з 18 конвенції У. Н. Союза, тому проситься кождого члена і членкицю конечно прибути, бо є і інші справи до полагодження. Хто з членів має діти, котрі покінчили 18 літ життя, нехай перепише їх до дорослих членів. Хто бажав би змінити свою грамоту, то нехай принесе з собою свою стару грамоту. — В. Каліновський, предс.; І. Коваль, кас.; М. Земледух, секр.

ДЕРБИ, КОНН. Тов. Запорозька Січ, від. 23, повідомляє своїх членів, що мітінґ відбудеться в неділю, 18 червня, в годині 1.30 пополудни, в галі де звичайно. На цей мітінґ мають явитись всі члени, бо є важні справи до полагодження. Буде справоздания делеґата з 18 конвенції та справа пікніку, який є недокінчений. Проситься членів принести з собою старі грамоти і виміняти на нові. Довгуючих членів більше ненапоминається, бо шкода часу; лишається це на кождого власну волю. — Т. Захаревич, предс.; С. Шуран, кас.; І. Біньковський, секр.

ВЕСТ ІСТОН, ПА. Тов. ім. Б. Хмельницького, від. 137, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічний мітінґ відбудеться в неділю, 18-го червня, в годині 2-ій пополудни, в гали парохіяльній при 4-тій ул. Ообовязком є кождого члена прибути на цей мітінґ, бо є важні справи до полагодження. Контроля здасть звіт за 6 місяців, а делеґат з конвенції У. Н. Союза. Напоминається тих членів, котрі не всилі дальше платити своїх вкладок, щоб принесли свої старі грамоти та виміняли їх на нові, на котрі можна дістати позичку і бути дальше членом. — Микола Лубоцький, предс.; Іван Терлецький, кас.; Мих. Колодруб, секр.

ПОДЯКА.

Dear Gentlemen: I recieved the check, and want to tell how glad I was to get it. I surely appreciate your cooperation. It helped very much, as we are very much in need of everything. I want to extend my hearty thanks to one and all. It sure is a God's send.

May God bless all.

Frank Steben.

КОЛИСЬ І ТЕПЕР.

Я памятаю юні дні.
Тоді здавалося мені,
Що все радіє навкруги,
А в серці аж по береги
Бажань, поривів молодих
Було із жаром у грудях,
Пробить кудись широкий шлях
Пробить кудись широкий шлях,
Бо: я дивись на божий мир
Як на чудний багатий пир.

Тепер здається так мені,
Що мир увесь топиться в багні,
Бо: замісць того, щоб любов
Була на світі між людьми,
Є тільки муки, сльози, кров,
І з них все глибшає багно,
І засисає мир воно.
А я дивлюсь на божий мир
Як на страшний кріавий пир.

П. Т.

ДО ВСІХ УКРАЇНСЬКИХ ОРҐАНІЗАЦІЙ, ЗАГАЛУ УКРАЇНЦІВ В НЮ ЙОРКУ, ДЖЕРЗИ СІТИ, НЮАРКУ І ОКОЛИЦІ.

Події в Европі що-раз то змінаються. Для нас, Українців, зближається час, де ми мусимо стати око в око з нашими ворогами і наїздниками. Ми мусимо бути приготовані як слід. Провадити нарід треба учених і практичних провідирів. Провадити армію треба добрих і вивчених старшин. Такиж старшин наш нарід потребує найменьше 50,000 тисяч. Вони не вродяться старшинами?! Їх треба вивчити. Щоби вивчити таке число старшин, мусить наш нарід заінтересуватись і цю школу підтримати.

Така школа вже розпочалась завдяки Чорноморської Січи. Ця справа не є лише справою Чорноморської Січи, але цілого українського народу, тому український нарід має її піддержати і контролювати.

В тій цїли Головна Управа Чорноморських Січей кличе до Українців без ріжниці партій і релігійних переконань, але як цїлість Українців, щоби вислали делеґатів на ЗБОРИ в **суботу, 17-го червня 1933 р.,** котрі відбудуться точно в год. 7.30 ввечір, **в Народнім Домі в Jersey City, N. J., 181-183 Fleet St.**

Тут обговоримо справи, які є пекучі для нас.

На ці збори кличемо інтелігенцію, бізнесменів, всі організації і громадянство до участи. Кождий делеґат чи звичайний Українець мусить виказатись посвідкою, що він чи вона є Українцем при вступі на галю.

З поважанням (Оголош.)

Е. Драґінда, отаман.
Т. Рудий, писар.

ТАРЗАН У СЕРЦІ ЗЕМЛІ. (66)

Величезна потвора, стеґозавр, не мала найменшого наміру припинити свою боротьбу. Корчучися від болю, вона сповзала зі скелі до Ґрідлія й дикуна, клямцаючи своїми страшними зубами. Нарешті вона наблизилася так, що вже настав був час для остаточного нападу. Потвора твердо стала на всіх чотирох ногах і з всієї сили рушила вперед, ступаючи по рівній скелі. Чим ближче до людей, тим швидче почала наступати потвора й несподівано швидко подалася вперед.

Тут дикун закричав до Ґрідлія: „Тікай геть звідси. Тікай назад за потвору та стережися її хвоста. Тепер я пічну з нею бій. Ти не можеш злякати її своїм гуком і патиком". Американець швидко відскочив у бік саме в той час, як потвора підвелася на задні ноги, щоб кинутися на обох. Дикун стояв зі списою, готовий всадити її в груди потвори. Та поки дикун встиг ударити її списою, або Ґрідлі вистрілити, потвора захиталася й гримнулася на землю.

Вона з розмаху вдарилася головою об скелю й з її ніздрів потекли струмки крови. Потвора кілька разів вдарила до каміння хвостом і витягнулася на камінню. „Вона мертва!" — сказав дикун. „Але що її вбило? Адже я своєю списою ще не доторкнувся її". Джесон показав йому свій револьвер: „Отсим вбито її". „О, ні! Гуком не вбєш нічого", недовірчиво відповів дикун. „Це не був гук, що вбив її. Гляди сюди!" — сказав Ґрідлі, показуючи кулю.

З зацікавленням дивився дикун на маленький кавалок металю, про якого істнування він і поняття не мав. Потім кілька разів подивився на револьвер, заглянув у його цівку й нарешті спитав: „А хто ти такий і що ти робиш тут у Зорамі?" „Ти з Зораму?" — з радістю закликав Джесі Ґрідлі. „Так", відповів дикун. „Скажи мені, чи знаєш ти Іванну, цвітку Зораму?" Дикун здивовано подивився на Американця й спитав: „Звідки ти її знаєш?"